

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 003444 11 Uvp
Banja Luka, 07.3.2012. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Zlatka Kulenovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Margarete Nikić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Z. D. iz B. L., ul. ... br. ... (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 06-19/06 od 01.04.2010. godine tuženog Registra ... a.d B. L., u predmetu registracije hartija od vrijednosti, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje rješenja Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 003444 10 U od 11.3.2011. godine, u sjednici održanoj dana 07.3.2012. godine donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanim rješenjem odbačena je tužba u naprijed označenom upravnom sporu, kao podnesena od neovlašćenog lica, uz obrazloženje da tužilac nema aktivnu legitimaciju za pokretanje predmetnog upravnog spora, jer da on kao akcionar, nije ovlašćen da u smislu člana 8., 42. i 43. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti („Službeni glasnik RS“, broj 92/06 - u daljem tekstu: Zakon), tuženom podnese zahtjev za upis hartija od vrijednosti, niti da je bio stranka u postupku registracije tih hartija, zbog čega osporenim aktom nije odlučivano o pravima i obavezama tužioca.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava njegovu zakonitost zbog povrede zakona i povrede pravila o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. Navodi da je on akcionar K. D. o. a.d. B. L., od posljednjeg kvartala 2006. godine i da je po objavi finansijskih izvještaja početkom 2009. godine, došao do saznanja da navedeno društvo posluje sa gubitkom, koji da nije rezultat krize ili negativnih tržišnih kretanja već posljedica kontinuiranog kršenja zakonskih i podzakonskih akata kojima je uređena oblast osiguranja. U prilog tome navodi da posjeduje 363 redovne akcije, koje su prije registracije pete emisije akcija predstavljale 0,63% svih akcija sa pravom glasa, ukupne vrijednosti 393.000,00 KM, kada je cijena akcije na berzi iznosila 1.100,00 KM, da je cijena akcija iz pete emisije akcija javnom ponudom utvrđena na nivou od 100,00 KM, slijedom čega da je vrijednost njegovog uloga smanjena pa je tada iznosila 36.300,00 KM odnosno 0,28% svih akcija. U tom gubitku između ostalog, najdirektnije da je sadržan njegov pravni interes, čije postojanje osporava nižestepeni sud, zbog čega smatra da mu je pobijanim rješenjem uskraćeno pravo na pravično suđenje. Dodaje da je registracija akcija društva izvršena na osnovu rješenja o

registraciji povećanja osnovnog kapitala, koja nisu postala pravosnažna, kao i da povećanje kapitala nije u zakonom propisanom roku upisano u registar, pa da je odluka o povećanju kapitala postala ništava, čime je tuženi pogrešno primijenio procesni i materijalni zakon. Predlaže da zahtjev uvaži i pobijano rješenje preinači, tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je pravilan zaključak nižestepenog suda da tužilac kao akcionar nije imao položaj stranke u predmetnom upravnom postupku, pa prema tome ni aktivnu legitimaciju za pokretanje predmetnog upravnog spora, a s obzirom da je registracija hartija od vrijednosti, prema odredbama člana 10. i u vezi sa članom 7. stav 1. tačka g) Pravilnika o registraciji i prenosu hartija od vrijednosti („Službeni glasnik RS“, broj: 77/07), postupak koji se provodi po zahtjevu emitenta, a ne tužioca. Predlaže da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijano rješenje, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05, u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Osporenim aktom se, u tački 1. dispozitiva, registruju hartije od vrijednosti emitenta, AD K. D. o. sa p.o., po osnovu povećanja osnovnog kapitala javnom ponudom, petom emisijom 70.945 redovnih akcija klase A, nominalne vrijednosti po jednoj hartiji od 100,00 KM, ukupne nominalne vrijednosti emisije 7.094.500,00 KM; u tački 2. dispozitiva konstatuje da se registracija hartija vrši na dan donošenja osporenog akta; u tački 3. da po registraciji te emisije ukupna vrijednost osnovnog kapitala emitenta iznosi 15.483.100,00 KM; u tački 4. da će tuženi podatke o registrovanim hartijama od vrijednosti dostaviti B. b. a.d. B. L. i Komisiji za ... RS (u daljem tekstu: Komisija); u tački 5. da je postupak registracije hartija od vrijednosti prekinut zaključkom tuženog broj 01-2604/10 od 19.3.2010. godine te potom nastavljen po službenoj dužnosti nakon što je Komisija dala mišljenje da se u konkretnom slučaju primjenjuju odredbe Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 127/08 i 58/09); u tački 6. da je u skladu sa članom 238, 239. i 240. pomenutog zakona, a i mišljenja Komisije, izvršena registracija hartija od vrijednosti poslije upisane emisije u Registar emitenata kod Komisije, a prije pravosnažnosti rješenja o registraciji povećanja osnovnog kapitala kod Osnovnog suda u Banjaluci, i rješenja istog suda kojim se usvaja prijava emitenta radi povećanja osnovnog kapitala emitovanjem pete emisije akcija.

Tužilac osporava registraciju hartija od vrijednosti emitenta kojom se njegov postojeći procenat učešća u kapitalu emitenta i pripadajuće pravo na dividendu smanjuje sa 0,63% akcija sa pravom glasa (prije donošenja osporenog akta) na 0,28% svih prava na dividendu (nakon donošenja osporenog akta), čime da je došlo do povrede njegovih prava odnosno interesa zasnovanih na zakonu. Navodi da povećanje kapitala nije u zakonom propisanom roku upisano u registar, zbog čega da je odluka o povećanju kapitala postala ništava, kao i da je registracija izvršena na osnovu rješenja o registraciji povećanja osnovnog kapitala, koja nisu postala pravosnažna.

Tuženi je u obrazloženju osporenog akta naveo razloge i osnov registracije hartija od vrijednosti emitenta, a na osnovu rješenja o registraciji povećanja osnovnog kapitala, koja nisu postala pravosnažna, pozivajući se pri tom na mišljenje Komisije

od 25.3.2010. godine i odredbe članova 238, 239. i 240. Zakona o privrednim društvima, na osnovu kojih je i izvršena registracija hartija od vrijednosti, a nakon što je izvršen upis emisije u Registar emitenata kod Komisije.

Prema tome, kod tuženog je, po zahtjevu emitenta proveden postupak registracije hartija od vrijednosti po osnovu povećanja osnovnog kapitala javnom ponudom, u kome je prema odredbi člana 8., 42. i 43. Zakona stranka bio emitent, pa samim tim, tužilac ne može biti ovlašćen za pokretanje upravnog spora, jer ne spada u zakonski krug lica koje mogu biti stranke u tom postupku. Iz tog razloga neosnovanim se ukazuje prigovor tužioca da mu je pobijanim rješenjem uskraćeno pravo na pravično suđenje. Takođe ni ukazivanje na eventualne propuste u poslovanju emitenta, nije od značaja za predmetni upravni postupak iz razloga što je za upis hartija od vrijednosti po osnovu povećanja osnovnog kapitala javnom ponudom, bitna uspješnost završetka javne ponude, koja je u konkretnom slučaju potvrđena upisom emisije u Registar emitenata kod Komisije, te donošenjem osporenog akta. Zbog navedenog je pravilno pobijanim rješenjem odbačena tužba kao podnesena od neovlašćenog lica iz člana 2. ZUS, jer tužilac, prema navedenim odredbama Zakona, nema svojstvo stranke u postupku registracije hartija od vrijednosti, a time ni ovlašćenje da ospori akt tužene.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanom rješenju nisu ostvareni razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njegovo vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić